



<input checked="" type="checkbox"/>
<input type="checkbox"/>
<input type="checkbox"/>

Oppiaine	Laskentatoimi	Päivämäärä	5.11.2009
Tekijä(t)	Antti Ikonen	Matrikelinumero	12754
		Sivumäärä	113
Otsikko	Aineettomat hyödykkeet tilinpäätöksissä – Vertaileva tutkimus IFRS ja US GAAP -standardeista		
Ohjaaja(t)	Professori Hannu Schadéwitz ja lehtori Tuula Vilja		

Tiivistelmä

Tutkielman tavoitteena on analysoida aineettomien hyödykkeiden käsittelyssä tehtyjä ratkaisuja IFRS- ja US GAAP -tilinpäätöskäytännöissä, havainnollistaa käsittelyn eroavaisuuksia ja yhtäläisyyksiä sekä tarkastella käsittelyn ratkaisun vaikutuksia. Tutkielman tutkimusote on käsitteanalyttinen.

Aineettomien hyödykkeiden merkitys on kasvanut huomattavasti viime vuosikymmeninä. Niiden merkitys yritysten tulontuottamiskyvyssä on tunnustettu uudella tavalla. Aineettomien hyödykkeiden käsittely aiheuttaa merkittäviä kirjanpidollisia haasteita. Tämä johtuu aineettoman omaisuuden luonteesta. Aineettomilla hyödykkeillä ei ole fyysistä olomuotoa, mutta ovat silti olennainen osa yrityksen varallisuutta. Laskentatoimi on pyrkinyt aina vastaamaan ajan haasteisiin ja aineettomien hyödykkeiden käsittelyyn kiinnitetty paljon huomiota viime vuosikymmeninä.

Tutkielmassa tarkastellaan aineettomien hyödykkeiden käsittelyä kirjanpidon teorioiden, konventioiden ja perusongelmien näkökulmasta. Teoreettista taustaa vasten tarkastellaan, miten aineettomat hyödykkeet tulisi nähdä kirjanpidollisesta näkökulmasta ja miten kirjanpidon perusongelmat tulisi ratkaista niiden osalta. Tämän pohjalta luodaan käsitteellinen viitekehys, jonka avulla voidaan hahmottaa ja jäsenellä aineettomien hyödykkeiden käsittelyyn liittyviä kirjanpidollisia tekijöitä yleisellä tasolla sekä hahmottaa yleisellä tasolla tilinpäätöskäytäntöjen vertailevaa tutkimusta.

Aineettomien hyödykkeiden sääntelyssä on tapahtunut huomattavia muutoksia kansainvälisten IFRS – tilinpäätösstandardien käyttöönoton myötä vuodesta 2005 alkaen. IFRS-standardit ovat saaneet vaikutteita Yhdysvaltain US GAAP – standardeista. Tutkielmassa käytetään kahta maailmanlaajuista standardikokoelmaa, koska niiden voidaan katsoa kuvaavan kirjanpidon sisällön viimeisintä kehitystä. Tutkielmassa vertaillaan näiden kahden standardikokoelman välillä tehtyjä ratkaisuja aineettomien hyödykkeiden käsittelyssä. Käsittelyn eroavaisuuksia ja yhtäläisyyksiä havainnollistetaan analysoimalla jo olemassa olevia, hyväksytyjä tutkimuksia aihepiiristä.

Aineettomien hyödykkeiden sääntely liittyy IFRS-standardeissa IAS 38 ja IFRS 3 -standardeihin (sekä osaltaan IAS 36 Arvon alentuminen). Tutkielmassa noudatetaan IAS 38:n jakoa aineettomien hyödykkeiden käsittelystä, ja käsittelyn ulkopuolelle rajataan siten IAS 38 soveltamisalan mukaisesti määritellyt standardit, joita IAS 38 ei koske, lukuunottamatta IFRS 3: Liiketoimintojen yhdistäminen -standardia. US GAAPin puolella standardi FAS 142 käsittelee pääasiallisesti aineettomia hyödykkeitä, mutta myös standardit FAS 2, 68, 86 ja 141 käsittelevät aineettomia hyödykkeitä.

Tutkielmassa havaitaan, että IFRS- ja US GAAP – tilinpäätöskäytännöt ovat ratkaisseet informaation relevanttiuden ja luotettavuuden välisen ongelman pääpiirteittäin samansuuntaisesti, mutta käsittelyssä on huomattavia yksityiskohtaisia eroja. Vaikka molemmat tilinpäätöskäytännöt painottavat tilinpäätösinformaation käyttökelpoisuutta sidosryhmille, on aineettomien hyödykkeiden käsittelyn kirjanpidolliset ongelmat ratkaistu konservatiivisesti.

Asiasanat	Aineettomat hyödykkeet, tilinpäätösinformaatio, IFRS, US GAAP, kirjanpidon teoriat
Muita tietoja	